

Scenariusz lekcji do spektaklu: „Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża”

Nagranie spektaklu: <https://youtu.be/k4pgLEW4dUE>

Nagranie spektaklu z tłumaczeniem migowym: <https://youtu.be/081DzMfGVyE>

Nagranie z audiodeskrypcją: <https://youtu.be/HaWruk03n8>

Autor: Agata Drążkiewicz

Temat zajęć: Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża - między groteską, humorem, a pytaniem o wartości.

Grupa wiekowa:

uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych i uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Czas realizacji:

2x 45 min (w tym 16 minut na obejrzenie spektaklu)

Zagadnienia edukacyjne:

- rozwijanie umiejętności odbioru i interpretacji sztuki teatralnej,
- kształcenie krytycznego myślenia i wrażliwości na język teatru,
- integracja grupy poprzez twórcze działania.

Cele operacyjne:

uczeń/ uczennica/ uczestnik zajęć:

- potrafi opowiedzieć własnymi słowami treść spektaklu i jego przesłanie,
- rozpoznaje środki teatralne (groteska, parodia, muzyka, ekspresja ruchu),
- potrafi dostrzec aktualność problemów poruszonych w spektaklu,
- zauważa groteskę,
- uczestniczy w dyskusji i pracy warsztatowej, wyrażając własne zdanie,
- przedstawia wymyślone etiudy z dwóch różnych perspektyw.

Formy i metody pracy:

- rozmowa kierowana,
- burza mózgów,
- pisanie mini scenariusza,
- drama (odgrywanie ról, improwizacja),
- praca w grupach,
- refleksja indywidualna.

Materiały dydaktyczne:

- rzutnik,
- nagranie spektaklu teatru Fuzja z I Liceum Ogólnokształcącego i Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Wągrowcu pt. Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża
- karta mini scenariusza (załącznik nr 1)
- szary papier (5 arkuszy na grupę), klej, sznurek, taśma klejąca (do zadania z kroku 1 i 2)
- karta z załącznika nr 2 (analiza postaci)
- karta załącznika nr 3
- głośnik bluetooth (opcjonalnie)

Wprowadzenie do spektaklu:

Spektakl Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża przygotowany przez Teatr Fuzja z I Liceum Ogólnokształcącego i Ogniska pracy Pozaszkolnej w Wągrowcu to przedstawienie pełne humoru, muzyki i zaskoczeń. To opowieść inspirowana literaturą XIX wieku (scenariusz powstał w oparciu o skecz z programu „Prawo do śmiechu” z Teatru Syrena z 1945 r., który nosił tytuł „Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża”). Historia, mimo upływu kilkudziesięciu lat opowiedziana została zrozumiałym językiem, pełnym humoru, absurdu i przesady. Dzięki temu twórcy zapraszają widza do śmiechu, ale także do krytycznego spojrzenia na świat wokół nas.

Głównym bohaterem jest Czarny Rodryg – tajemnicza postać, która ma być „postrachem Paryża”. Z jednej strony wydaje się groźny, z drugiej – jego zachowania często wywołują śmiech. Podobnie jest z wizerunkiem Księcia Piegona Facon (czyt. Piżą Fasą), na widok którego mdleje grecki chór, sługi Baptysty, który nie wypowiada ani jednego słowa, naiwnej i wyrachowanej Żakeliny i jej ojca Jakuba, który marzy o wspaniałym kandydacie na męża dla swojej córki.

Dzięki temu widzowie nie dostają prostego obrazu bohaterów, lecz muszą sami zadać sobie pytanie: kim oni naprawdę są? Czego oczekują od życia? Z czym się mierzą? Spektakl opiera się na przesadzie, żartach i parodii. Aktorzy grają bardzo wyraziście, używają przerysowanych gestów, a muzyka i ruch dodają przedstawieniu energii. To właśnie dzięki grotesce i absurdowi łatwiej jest zauważyć pewne mechanizmy, które działają także dziś - przechwalanie się, walka o miłość, pokazywanie się z jak najlepszej strony, wyrachowanie.

Historia Czarnego Rodryga pokazuje, że śmiech może być sposobem na mówienie o sprawach poważnych. To przedstawienie, które łączy zabawę i refleksję.

Informacje o spektaklu:

Teatr Fuzja działa od września 2022 r. w I Liceum Ogólnokształcącym i Ognisku Pracy Pozaszkolnej w Wągrowcu

Reżyseria, scenariusz, scenografia, opracowanie muzyczne: Agata Drażkiewicz

Spektakl inspirowany skeczem z programu „Prawo do śmiechu” z Teatru Syrena z 1945 r., „Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża”.

Spektakl otrzymał Nagrodę Poznańskiej Fundacji Artystycznej XIX Festiwalu Młodego Teatru Wielkopolski DZIEŃ DOBRY SZTUKO 2024.

Przebieg zajęć

Krok 1.

Podziel klasę na trzy, czteroosobowe grupy. Każdej rozdaj kartę (załącznik nr 1). Poproś zespoły o stworzenie krótkiego scenariusza scenki wg własnego pomysłu. Uczniowie powinni postępować zgodnie z wytycznymi z załącznika nr 1 i czytelnie go wypełnić.

Krok 2.

Po wypełnieniu kart mini scenariusza (załącznik nr 1) poproś uczniów, aby wymienili się scenariuszami. Każdy będzie realizował nie swój pomysł. Rozdaj im także arkusze szarego papieru (po 5 sztuk dla grupy), klej, taśmę klejącą i sznurek. Z przekazanych materiałów mają wykonać rekwizyty, elementy scenografii i lub kostiumy. Mogą wykorzystać tylko to, co dostali w zestawach. pozwól np. na wykorzystanie muzyki jeśli będzie im pasowała do scenki (mogą wykorzystać w tym celu swoje telefony i podłączyć do głośników).

Krok 3.

Każda grupa prezentuje swoją scenkę. Po zakończonych prezentacjach omówcie je. Można skorzystać z pytań pomocniczych:

- Co najbardziej podobało wam się w tej scenie?
- Jaki element przyciągnął uwagę: gesty, mimika, sposób mówienia, pomysł na fabułę?
- Czy aktorom danej scenki udało się rozbawić publiczność? Dlaczego tak/nie?
- Czy i jak aktorzy wykorzystali przesadę i parodię?
- W jaki sposób ruch, głos czy mimika pomogły w stworzeniu efektu komicznego?
- Czy grupa użyła jakichś prostych rekwizytów lub pomysłowych rozwiązań? Jakich?
- Jak można by jeszcze rozwinąć lub ulepszyć tę scenkę?

Krok 4.

Odtwórz spektakl teatru Fuzja z I Liceum Ogólnokształcącego i Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Wągrowcu pt. Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża.

Krok 5.

Porozmawiajcie o spektaklu. Dobrze by było, gdyby wypowiedzi nie były odpowiedziami na pytania, a swobodnymi refleksjami. Jeśli jednak grupa nie będzie chciała się wypowiadać można skorzystać z pytań pomocniczych.

- Jacy bohaterowie wystąpili w spektaklu? (Czarny Rodryg, Księżę Piegon Facon, sługa Baptysta, piękna Żakelina, ojciec Jakub, chór)
- O czym był spektakl?

- Jaką rolę pełnił chór grecki?
- Jakie środki teatralne zostały zastosowane? (np. sztuce jako kołatka, bukiet kwiatów, miecze)
- Na czym zależało Żakelinie?
- Co bawi w spektaklu, a co zmusza do zastanowienia?
- Jaką rolę odegrała muzyka i ruch sceniczny?
- Dlaczego teatr sięga po przerysowanie i absurd?
- Czy historię Rodryga można odnieść do współczesności? Jeśli tak to jak?
- Gdzie w spektaklu można zauważyć groteskę?
(np. Czarny Rodryg jest jednocześnie groźny i komiczny. Zamiast jednoznacznego złooczyńcy widzimy przerysowaną, karykaturalną figurę, która wywołuje śmiech, choć ma budzić strach. Przesada i parodia – bohaterowie mówią i zachowują się w sposób przesadny, nienaturalny, czasem wręcz absurdalny, co podważa powagę sytuacji i tworzy efekt komiczny.)
- Podajcie przykłady groteskowych zachowań bohaterów.

Krok 6.

Przeanalizujcie w grupach bohaterów spektaklu. Zastanówcie się nad ich cechami. Zapiszcie je na kartach z załącznika nr 2. Podyskutujcie o nich. Zastanówcie się czy bohaterów spektaklu można spotkać we współczesności? Czy nadal możemy spotkać osoby z takimi cechami jak Rodryg czy księżę Pięgon Facon? Czy są w świecie mediów takie osoby, które mogłyby zostać kopią spektaklowych bohaterów? Kto mógłby to być?

Krok 7.

W spektaklu używanych jest bardzo mało rekwizytów. Sztuce były bukietem, kołatką, mieczami. Poproś uczniów o wybranie z otaczającej was przestrzeni jakiś przedmiot i spróbujcie nadać im nowe znaczenia. Postarajcie się wymyślić trzy nieoczywiste zastosowania do wybranego obiektu (np. ławki, krzesła, kwiatu, książki itp.). Postarajcie się, aby miały jak najbardziej teatralny obraz.

Krok 8.

Wróćmy do przedstawionych przez was scenek z początku zajęć. Poinformuj uczniów, że będą pracować z nimi ponownie.

Zapoznaj ich z informacją, że ważną rolę odgrywa w przedstawieniu chór, który wzorowany był na antycznym chórze greckim, który w teatrze antycznym odgrywał bardzo ważną rolę. Składał się z kilkunastu osób, które wspólnie śpiewały, recytowały i tańczyły. Komentował wydarzenia na scenie i wyrażał emocje widzów, tłumaczył sens akcji i podkreślał jej morał, zadawał pytania bohaterom lub bogom, czasem doradzał postaciom albo je oceniał, tworzył nastrój spektaklu. Można powiedzieć, że chór był

łącznikiem między aktorami a publicznością – pomagał zrozumieć wydarzenia i wskazywał ich znaczenie.

Krok 10.

Podsumuj zajęcia pytaniami. Nie musisz korzystać ze wszystkich. 5

- Co w spektaklu „Czarny Rodryg, czyli Postrach Paryża” najbardziej Was rozbawiło?
- Dlaczego śmiech na scenie bywa równie ważny jak powaga?
- Czy łatwo jest rozśmieszyć widza? Co w tym pomaga?
- Czym różni się „śmiech z bohatera” od „śmiechu razem z bohaterem”?
- Czy żart może skłonić do refleksji nad poważnymi sprawami?
- Jakie są granice śmiechu – kiedy może on kogoś zranić zamiast bawić?
- Dlaczego śmiech w teatrze często mówi coś o nas samych i o świecie, w którym żyjemy?
- Co trudniejsze dla aktora: wzruszyć widza czy go rozśmieszyć? Dlaczego tak sądzisz?

Załącznik nr 2

Książę Piegon Facon

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

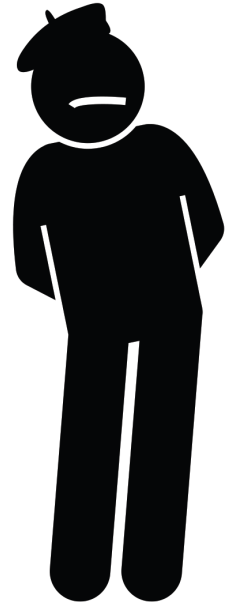
sługa Baptysta

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Żakelina

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Czarny Rodryg

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Chór

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Lekcja z EM

Wszelkie prawa autorskie i majątkowe zastrzeżone dla Poznańskiej Fundacji
Artystycznej